

ESCRITS D'ALEXANDRE GALÍ

JOSEP MASABEU

SUMARI

- I. Obres de creació
- II. Col·laboracions habituals en publicacions periòdiques
- III. Articles esporàdics en publicacions periòdiques
- IV. Pròlegs a diversos llibres
- V. Conferències i apunts ciclostil·lats
- VI. Altres treballs publicats
- VII. Escrits sobre Blanquerna
- VIII. Inèdits

I. OBRES DE CREACIÓ

- 1926 *L'Ensenyament de l'ortografia als infants.*
Biblioteca Pedagògica. Sèrie Primera. Quaderns dels Cursos Lliures de Pedagogia. Ed. Mentora. Barcelona, 1926. Reeditat per Ed. Barcino. Barcelona, 1982.
- 1926 *Forma i Matèria en educació.*
Revista "Crítèrium". Any II, núm. 5. Barcelona, abril-juny 1926.
- 1926 *L'objectivitat dels nombres.*
Revista "Ciència". Any I, núm. 8. Barcelona, setembre 1926.
- 1928 *La mesura objectiva del treball escolar.*
Biblioteca Pedagògica. Sèrie Primera. Quaderns dels Cursos Lliures de Pedagogia. Dipositaris: Material Escolar i Científic, S.A. Barcelona, 1928. Traducció castellana editada per M. Aguilar. Madrid, 1929.
Reeditat en català per Ed. EUMO. Vic, 1984.
- 1928 *L'ensenyament de la composició a l'infant.*
Annals dels Cursos Tècnics de Pedagogia. Any 1r. Fascicle 1r. Curs 1928-1929. Publicacions de la Revista "Ciència". Barcelona, 1928.
- 1931 *Per la llengua i per l'escola.*
Publicacions de "La Revista" núm. 95. Barcelona, 1931. Conté el text de la ponència que presentà Galí al Congrés del Bilingüisme celebrat a Luxemburg del 2 al 5 d'abril de 1928, titulada "Com es pot mesurar la influència del bilingüisme". Aquesta ponència es publicà traduïda al castellà amb el títol "Como medir la influencia del bilingüismo" al llibre "Conferencia Internacional de Luxemburgo", Ediciones "La Lectura". Espasa-Calpe. Madrid, 1932.
- 1931 *Lliçons de llenguatge. Primer grau (7 a 9 anys) 1a. part.*
Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Editorial Pedagògica. Barcelona, 1931. Reedicció. Ed. Barcino. Barcelona, 1983.
- 1931 *Lliçons de llenguatge. Primer Grau (7 a 9 anys) 2a. part.*
Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1931. Reeditat per Ed. Barcino el 1968, en edició facsimil de la de 1931. Tornat a reeditar per Ed. Barcino. Barcelona, 1984.
- 1931 *Lliçons de llenguatge. Primer Grau (7 a 9 anys) Llibre del Mestre.*
Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1931.
- 1931 *Els fonaments racionals de l'escola activa.*
Generalitat de Catalunya. Escola d'Estiu. Resums de l'any 1930. Barcelona, 1931. Reproduït a *Activitat i llibertat en educació.*
- 1932 *Activitat i llibertat en educació.*
En col·laboració amb Josefa Herrera de Galí. Biblioteca Pedagògica. Sèrie Primera. Quaderns dels Cursos Lliures de Pedagogia. Atenes, arts gràfiques. Barcelona, 1932. Reeditat a la Col·lecció El Tremp. Quaderns d'Escola n. 7. Edicions del Mall. Barcelona, 1979.
- 1935 *Introducció a la gramàtica. Vol. I: La frase, la preposició.*
Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1935. Premi de l'Institut d'Estudis Catalans. Reeditat per Ed. Proa. Barcelona, 1977.
- 1935 *Introducció a la gramàtica. Instruccions per als mestres.*
Fascicles d'iniciació pedagògica núm. 1. Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1935. Reeditat per l'Assessoria Didàctica de Rosa Sensat. Barcelona, 1971.
- 1935 *La prova de Burt i l'ensenyament de l'aritmètica.*
Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1935.
- 1935 *Assaig de fixació dels processos de creixement a l'Escola Blanquerna.*
Extret del Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Juny 1935. Tiratge especial per a l'Escola Blanquerna.
- 1936 *Diccionario de Pedagogia. Vol. I i II.*
Dirigit per Lluís Sánchez Sarto. Ed. Labor. Barcelona, 1936. Diversos articles d'Alexandre Galí.
- 1937 *Introducció a la gramàtica. Vol. II: Els mots.*
Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1937. Reeditat per Ed. Proa. Barcelona, 1977. Aquesta reedicció conté en un sol llibre el Volum I, el Volum II, i també les Instruccions per als Mestres.
- 1937 *Tests objectius per al segon ensenyament.*
Assajats a l'Escola Blanquerna de la Generalitat de Catalunya. Curs 1936-1937. Publicacions del Butlletí dels Mestres. Barcelona, 1937. Conté un Apèndix amb la Prova Bàsica per a després dels deu anys.
- 1938 *Taules per al control pedagògic de l'infant.*
Fascicles d'iniciació pedagògica núm. 3. Publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Ed. Pedagògica. Barcelona, 1938. Conté un Apèndix sobre *La Fitxa Escolar*, i un model de la mateixa.
- 1938 *Els forjadors de la mentalitat europea contemporània: Pascal.*
Revista de Catalunya, núm. 91. Barcelona, Octubre 1938.
- 1943 *L'alliberament de la frase. Notes per a una metodologia de la composició.*
Publicat a la "Miscel·lània Fabra". Coni. Buenos Aires, 1943.

- 1944 *Diccionario Latino SPES*.
Editorial Spes (després Bibliograf). Barcelona, 1944. Realitzà la il·lustració gràfica i històrica.
- 1944 *Diccionario general ilustrado de la lengua española VOX*.
Ed. Spes (després Bibliograf). Barcelona, 1944. Direcció, amb Pau Romeva.
- 1954 *Rafael d'Amat, Baró de Maldà*.
Ed. Aedos. Barcelona, 1953. Premi Aedos 1953.
- 1954 *El Col·legi de la bona vida. Primera sèrie del "Calaix de Sastre" del Baró de Maldà*.
Ed. Aedos. Biblioteca Selecta núm. 141. Barcelona, 1954.
- 1958 *Diccionario Enciclopédico Compendiado VOX*.
3 volums. Ed. Spes (després Bibliograf). Barcelona, 1958.
Direcció, amb Edmon Vallès.
- 1961 *Un segle de vida catalana. 1814-1930*.
2 volums. Direcció: Ferran Soldevila. Ed. Alcidés. Barcelona, 1961. Diversos articles d'Alexandre Galí.
- 1964 *Una hipotètica revolta d'uns mestres hipotètics*.
Ed. Proa. Perpinyà, 1964.
- 1967 *Mirades al món actual. Primera sèrie de vuit assaigs*.
Col·lecció "Els Nostres Mestres". Ed. Arc. Barcelona, 1967.
- 1968 *Pompeu Fabra*.
Editat per Cavall Fort. Barcelona, 1968.
- 1968 *Curriculum vitae*.
Redactat en ocasió del seu ingrés a l'Institut d'Estudis Catalans. Reproduït a *La mesura objectiva del treball escolar*. Ed. EUMO. Vic, 1984.
- 1969 *Aportació a l'Any Fabra*.
Ed. Barcino. Barcelona, 1969.
- 1978/86 *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya 1900-1936*.
23 volums. Escrit entre 1945 i 1950. Fundació Alexandre Galí. Barcelona, 1978-1986.
- 1989 *Darrers escrits (1967-1969)*.
Fundació Alexandre Galí. Barcelona, 1989.
- 1990 *Escrits pedagògics (1952/1966)*.
Fundació Alexandre Galí. Barcelona, 1990.
- 1990 *Escrits polítics. Escrits històrics (I)*.
Fundació Alexandre Galí. Barcelona, 1990.
- 1991 *Escrits històrics (II)*.
Fundació Alexandre Galí. Barcelona, 1991.

II. COL·LABORACIONS HABITUALS EN PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

Alexandre Galí publicà habitualment articles en diversos diaris i revistes. La relació completa dels articles —més de 500— els trobareu a la Tesi Doctoral *Alexandre Galí i la Mútua Escolar Blanquerna* que hi ha amb la documentació de Blanquerna a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Fons de la Mútua Escolar Blanquerna. Inventari núm. 228.

Els diaris i revistes són:

Font Nova. Camprodon. De 1909 a 1911.

Ciutat. Terrassa. De 1910 a 1911.

La Sembra. Terrassa. De 1911 a 1914.

La Revista. Barcelona. De 1916 a 1922.

La Veu de Catalunya. Barcelona. De 1919 a 1928.

Quaderns d'Estudi. Publicació del Consell de Pedagogia de la Diputació de Barcelona. Després, de la Mancomunitat de Catalunya. De 1915 a 1923.

Galí publica articles signats amb el seu nom, i altres signats amb el pseudònim FLIGHT.

Butlletí dels Mestres. Publicat pel Consell de Pedagogia de la Mancomunitat, de 1922 a 1923. Després, pel Consell de Cultura de la Generalitat, de 1931 a 1938.

Alexandre Galí fou sempre el Director d'aquesta publicació. Hi publica:

- Articles signats amb el seu nom.

- Articles signats amb les inicials A.G.

- Articles signats amb el pseudònim JUST DESVERN.

- Editorials, sense firma. Tots els editorials són d'Alexandre Galí, excepte els corresponents als núms. 32, 33, 34 i 100.

- Articles signats "Redacció".

- Articles signats "X".

- Articles sense cap signatura.

- Recensions i comentaris de llibres.

- Traduccions i comentaris d'articles d'altres revistes pedagògiques.

Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

De 1930 a 1936.

Junior. Portantveu dels alumnes de Blanquerna.

De 1928 a 1933.

III. ARTICLES ESPORÀDICS EN PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

1911 *Los niños*. Revista "Cataluña". Núm. 170-171. Barcelona, 1911.

1911 *L'escola i la vida en la formació integral de l'home. El cas de la Catalunya d'avui*.

"Revista Anyal" del CADCI. Publicació de la Secció Permanent de Propaganda Autonomista. Barcelona, 1911.

1911 *Discurs llegit en la sessió inaugural del curs 1911-1912 del Centre Excursionista de Terrassa*. Revista "Arxiu d'Estudis" del Centre Excursionista de Terrassa. Terrassa, 1911.

1914 *La pedagogia del joc i del folk-lore*. Revista "La Conca de Barberà". Any I, núm. 16. Montblanch, 30-5-1914.

1916 *En Fèlix Foguet*.
... de l'Escola. Any I, núm. 6. Barcelona, juny 1916.

1921 *Los Estudios Normales de la Mancomunidad*.
Diari "El Sol". Madrid, 1-9-1921.

1921 *Un plet. Les noves Escoles*.

La Publicitat. Barcelona, 30-11-1921.

1924 *Les jeux dramatiques a l'école primaire*.
"La Nouvelle Education", núm. 24. 1924.

1926 *Per llegir llibres*.
La Publicitat. Barcelona, 5-5-1927

1938 *El moment del Dr. Estalella*.
Article necrològic. Butlletí de l'Institut-Escola. Darrer número, dedicat al Dr. Estalella. Barcelona, 1938.

1948 *Per la valoració de Pompeu Fabra*.
Revista "Ariel". Any III, núm. 16. Barcelona, 1948.

1962 *Crisi i formació de la personalitat*.
Resum d'una conferència al Centre Comarcal Lleidatà. Revista "Forja", núm. 154. Barcelona, maig 1962.

IV. PRÒLEGS A DIVERSOS LLIBRES

Pròleg, Epíleg i Traducció del llibre *Els hèroes: El capità Scott*, de J.B. Charcot. Dedicat als alumnes de l'Escola Vallparadis. Impremta Marcet i Figueras. Terrassa, 1913.

Pròleg a *La Festa de Sant Jordi a les Escoles Catalanes de la Casa de Caritat*. Diputació de Barcelona. Barcelona, 1919.

Pròleg a *Tres Contes d'Andersen*. Tipografia Catalana. Barcelona, 1923

Pròleg a *Com s'educa un infant en la llar*, de Masclans. Publicacions de l'Orfeó de Sants. Barcelona, 1930.

V. CONFERÈNCIES I APUNTS CICLOSTIL·LATS

- 1956 *Resum d'unes lliçons de pedagogia de l'infant de 6-7 anys als 11 complerts*. Curs 1955-56.
- 1965 *Dels canvis que les matemàtiques podem imposar a l'ensenyament primari*. Conferència el 17-3-1965.
- 1968 *Llibertat i Sinceritat*. Conferència al professorat de l'Escola de Formació Professional de Solsona. 17-2-1968
- 1968 *Llibertat o Sinceritat*. Conferència a l'Escola Sant Gregori. Barcelona, 29-10-1968
- 1968 *Suggerències pràctiques al desenvolupament de la lògica concreta a partir dels 7 anys, fonamentades en els treballs de Piaget*. Conferència a l'Escola Sant Gregori de Barcelona.
- 1968 *Bilingüisme, problema moral*. Conferència a l'Escola Proa. 11-12-1968
- 1968 *Règim de llibertat, règim de confiança*. Conferència a l'Escola Sant Gregori. 19-12-1968. Ciclostilat parcialment.
- 1975 *Material i procediments proposats a les sessions sobre la lectura*. Escola d'Estiu de Barcelona, 1975. Apunts ciclostilats.

VI. ALTRES TREBALLS PUBLICATS

- 1910 *Patronat d'Ensenyança de Terrassa. Escola Vallparadís*. Tipografia L'Avenç (Barcelona). Terrassa, 1910.
- 1911 *Patronat d'Ensenyança de Terrassa. Escola de Vallparadís*. Tipografia l'Avenç (Barcelona). Barcelona, 1911.
- 1911 *Infimes cròniques d'alta civilitat*. En col·laboració amb CHIRON (pseudònim de Joan Llongueras). Llibreria d'A. Verdaguer. Terrassa, 1911.
- 1912 *Opinions i comentaris a l'entorn de la gimnàstica rítmica, mètode d'educació pel ritme, del prof. E. Jaques-Dalcroze*. Article en un fulletó en col·laboració. Institut Català de Gimnàstica i Rítmica. Palau de la Música Catalana. Barcelona, 1912
- 1913 *Al·locució als Terrassencs. A propòsit de Mn. Cinto*. Impremta La Indústria. Terrassa. Gener 1913.
- 1919 *Pallasin casa sa filla*. Col·laboració amb Joan Llongueras en la lletra

de la cançó. Unió Musical Española. Barcelona, 1919.

- 1924 *L'ensenyament popular. Butlletí dedicat als problemes de la pedagogia moderna i a les qüestions de la cultura popular*. El publica un grup de mestres i pedagogs. Surt cada quinze dies. Provença 281, xalet. (Ès Blanquerna). Barcelona, 1924.
- 1958 *Flora Martínez*. Escrit per a un recordatori d'aquesta senyoreta que fou la Directora del Parvulari i Graus Elementals de Blanquerna. Barcelona, 7 gener 1958.
- 1962 *Algunes consideracions sobre l'art de ser pare*. Article a *El llibre de tothom*. Ed. Alcides. Barcelona, 1962. Signat amb el pseudònim "L'Avi".

VII. ESCRITS SOBRE BLANQUERNA

Cal tenir present que la major part dels documents de Blanquerna —fulletons, cartes, circulars, fulls de treball, etc.— van ser elaborats per Alexandre Galí. Els trobareu a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Fons de la Mútua Escolar Blanquerna. Inventari núm. 228.

Hi ha més de 500 documents. Destaquem:

Mútua Escolar Blanquerna. En la Història de les Institucions i del moviment cultural a Catalunya 1900-1936. Editat per la Fundació Alexandre Galí. Barcelona, 1978.

Llibre II: Ensenyament Primari. Primera Part. pag. 156-200.

Règim de llibertat, règim de confiança. Darrera conferència pública d'Alexandre Galí, el 19-12-1968, en la inauguració dels nous edificis de l'Escola Sant Gregori de Barcelona. En la primera part fa una petita història de Blanquerna. En la segona analitza l'esperit de la Mútua, tot reprenent el tema de la darrera conferència que donà als pares de Blanquerna el 18-6-1936. Publicat parcialment a la Revista El Pont, Desembre de 1969, i també al Diari Avui, 0-11-1984. El text complet és inèdit. És el Document D. 25/372/1.

Manuscrit d'Alexandre Galí, valorant els assaigs pedagògics realitzats a Blanquerna. Any 1932. És el Document D. 11/81/1.

VIII. INÈDITS

A la Fundació Alexandre Galí hi ha 47 carpetes amb més de cinc-cents treballs inèdits, que seran publicats progressivament.

També una àmplia Obra poètica, amb més d'un miler de poesies, ignorades per tothom, trobades després de la seva mort. Estan en procés d'estudi, abans de la seva publicació.